

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS

KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» mobil: +421 908 69 55 31, +421 949 338 396
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » IBAN: SK98 5200 0000 0000 0551 9629

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Košiciach a Lučenci, 10.5.2023

Súd rozhodol v prípade diskriminácie Róma, ktorého odmietli obslúžiť v kaviarni v Lučenci

Okresný súd Bratislava I vyniesol [rozsudok](#) v prípade diskriminácie Róma, ktorý pre svoj etnický pôvod nebol obslúžený v jednej z kaviarní v Lučenci. Žalovaná strana sa mu musí za diskrimináciu ospravedlniť a finančne ho odškodniť.

Prípado sa týka incidentu zo 14. augusta 2017, pri ktorom Róm, ktorý žalobu podal – pán Ladislav Rácz - spoločne s dcérou a kamarátom taktiež rómskeho pôvodu neboli obslúžení v jednej z kaviarní v Lučenci. Personál kaviarne ich odmietol obslúžiť s odôvodnením, že ide o súkromný klub, v ktorom poskytujú služby len jeho členom na základe klubovej karty. Pýtal od nich za vydanie karty 300 € za mesiac a tvrdil, že každý, koho obsluhujú takúto kartu má. Keďže tieto klubové karty nemali, čašník ich vyzval, aby kaviareň opustili, čo aj urobili. pPán Rácz prišiel domov a porozprával priateľke svoju skúsenosť v kaviarni. Nakoľko ona nie je rómskej etnickej príslušnosti, rozhodla sa o cca pol hodinu kaviareň navštíviť, aby zistila, či aj v jej prípade bude personál podmieňovať jej obslúženie predložením klubovej karty. Bola však bez problémov obslúžená, personál od nej klubovú kartu nežiadal. Na jej otázku, že si na dverách všimla, že vstup je na klubové karty jej bolo povedané, že u nich majú zákaz „olašáci“ (*Pozn. olašskí Rómovia*). Na jej otázku, že pred pol hodinou bol v kaviarni jej partner Róm s dcérou a nebol obslúžený, dostala informáciu, že to je prax. Oboja si priebeh incidentu nahrali na mobilný telefón.

Pán Rácz s bezplatnou právnou podporou našej mimovládnej organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva podal ešte v roku 2017 na súd antidiskriminačnú žalobu. Domáhal sa ňou ospravedlnenia aj finančného odškodnenia za zásah do jeho ľudskej dôstojnosti, ku ktorému diskrimináciou došlo.

Žalovaný bol v priebehu celého súdneho konania pasívny a k žalobe sa vôbec nevyjadril. Jeho práva a povinnosti v priebehu súdneho konania prevzal iný subjekt. Konanie na okresnom súde trvalo skoro 6 rokov. Na základe podanej ústavnej sťažnosti tak Ústavný súd SR už skôr rozhodol o porušení práva pána Rácza na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Na pojednávaní dňa 4.5.2023 Okresný súd Bratislava I antidiskriminačnej žalobe pána Rácza v plnom rozsahu vyhovel. Na pojednávaní prehral aj obrazovo zvukový záznam, ktorý zachytával priebeh incidentu a bolo z neho zrejmé odmietnutie obslúženia pána Rácza a aj komunikácia personálu, že sa jedná o prax namierenú proti Rómom. Okresný súd rozsudkom rozhodol, že konaním právneho predchodcu žalovaného došlo k diskriminácii žalobcu na základe jeho rómskej etnickej príslušnosti. Žalovanému súd uložil povinnosť sa žalobcovi ospravedlniť a vyplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1500 €, ako aj uhradiť trovy konania.

V rozsudku, ktorý bol právnej zástupkyňi žalobcu doručený dnes – 09.05.2023 okrem iného zdôraznil, že rasová diskriminácia, ktorej bol žalobca vystavený, je obzvlášť závažným druhom diskriminácie a vzhľadom na svoje nebezpečné dôsledky si vyžaduje osobitnú ostražitosť a ráznu reakciu. Rozlišovanie ľudí podľa charakteristiky, ktorú nemôžu ovplyvniť (akým je v tomto prípade rómsky etnický pôvod) spôsobuje človeku poníženie. Súd mal za to, že takýmto zaobchádzaním bola znížená dôstojnosť žalobcu a jeho spoločenská vážnosť.

Pán Rácz ako žalobca k rozhodnutiu súdu povedal: „*Som rád že súd rozhodol v môj prospech. Síce to trvalo to 6 rokov, ale oplatilo sa čakať. Verím, že aj mojím príbehom a tým, že som sa rozhodol riešiť to právnou cestou a neostal som ticho, aj iní ľudia, ktorí zažili alebo zažijú podobný incident, neostanú ticho, ale rozhodnú sa diskrimináciu riešiť. Lebo iba tak vieme bojovať proti diskriminácii, ktorá predstavuje závažný zásah do ľudskej dôstojnosti.*“

Zároveň uviedol, že ak mu žalovaný vyplatí náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1500 eur, dáva verejný prísľub, že peniaze venuje v celej výške na charitu.

Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s našou MVO a právna zástupkyňa žalobcu k rozhodnutiu uviedla: „*Vnímam ako veľmi dôležité, že súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel a že môjmu klientovi priznal aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v plnej požadovanej výške. Diskriminácia Rómov a Rómok v prístupe k službám, s akou sa stretol, je na Slovensku v určitej miere prítomná dodnes. Verím, že aj toto rozhodnutie odradí iných poskytovateľov služieb od diskriminačného zaobchádzania. Je pre nich dôležitým odkazom, že diskriminácia sa nevypláca a príde za ňu postih.*“

Rozhodnutie súdu nie je právoplatné a je možné sa voči nemu odvolať. Rozsudok je dostupný [tu](#).

V prípade záujmu Vám sprostredkujeme telefonický kontakt priamo na žalobcu .

Kontakty:

Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva a právna zástupkyňa žalobcu v tomto súdnom spore .Tel. č.: 0908 695 531; e-mail: poradna@poradna-prava.sk.

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menších a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menších. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a bezplatného právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk.

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).